

Elinvoimakeskus

Lappi jie'llemviökk-kõõskõs

Ve'rggnee'kk vuâsttavä'lddemmeârkkõõzz/steempâl

Pue'ttempei'vmmie'rr

Ha'ηkkõõzz nâamar

Vuâsttava'lddi nõmm

MÄHSS- DA LÄÄIN KAGGÂMLÄÄ'PPOOCCMÕŠ

puäzekonomia da luättjie'llemvue'jji raajõstuârrjõslää'jj (986/2011) da sää'mlää'jj (253/1995) meâldlaž tuârjjõõzz vuäzžam diõtt

☐ vuäzžee't veä'kkvuõđ määus

☐ vuäzžee't lääin kaggâmlää'v
1. OOC CI

1.1 Oocci/oozži	1.2 Persoontiõtt le'be õutstõõzz Y-nâamar
1.3 Addrõs	1.4 Pää'stnâamar da –tuâimmpäi'kk
1.5 Te'lfon-nâamar	1.6 Ne'ttpää'staddrõs
1.7 Tiil nâamar (IBAN) da baank BIC- koodd	
1.8 Mähssoooccmõõžžâst da rekknâ'stummšest /kee'rj ool piiijmõõžžin lâä'ssteâdid u'vddi oummu õhtvuõđteâđ (jõs jee'res gu oocci)	
1.9 Tuârjjõõsmeârroõzz ha'ηkkõõsnâamar	

2. VEÄ'KKVUÕĐ MÄÄUS VUÄZŽEET PUÕ'TTINALLA

2.1 Veä'kkvuõttvuässõõzz nâamar (1-2)	
vuässõs / ☐ looppmähss	
2.2 Veä'kkvuõttvuässõõzz määus vuâđđan âarrai kuul õhtse'žže (eu'rred) le'be jâlstepõrttraajmõõžž vaalmâšvuõttcie'kkes (%)	
2.3 Tâin ooccmõõžžin vuäzžeei veä'kkvuõtt, eu'rred	
Ve'rggnek tiuddad: primmum kuulid / veä'kkvuõtt	

3. LÄÄIN KAGGÂMLÄÄ'V VUÄZŽEET PUÕ'TTINALLA

3.1 Lääin kaggâmvuässõõzz nâamar (1-2)	
vuässõs / ☐ määimõs vuässõs	
3.2 Lâinnvuässõõzz kaggâmlää'v vuâđđan âarrai kuul õhtse'žže (eu'rred) le'be jâlstepõrttraajmõõžž vaalmâšvuõttcie'kkes (%)	
3.3 Tâin ooccmõõžžin vuäzžee't kaggâm diõtt lääin, eu'rred	
Ve'rggnek tiuddad: primmum kuulid / lääin mie'rr	

4. HA'ŊĶĶÕÕZZ RAAJJMÕŠ

4.1 Lij-a tuejj tuejjuum / päädtä'vver ha'ŋĳĳuum tuärjõsmeärrõõzz da primmum plaan meäldlânji?	☐ Kâ'l	☐ Ij, čio'lggõs mie'lddõssân
4.2 Liâ-a tuärjõõzz miõttmõõžž mârja dõ'st šõddâm muttâz oo33i le'be tääl jeällmõõžžin?	☐ Ij	☐ Kâ'l, čio'lggõs mie'lddõssân
4.3 Lij-a tuärjõõzzâst âarra raajõs staanum?	☐ Kâ'l	☐ Ij
4.4 Lij-a investâttmõ'sše õhtteei ha'ŋĳĳummuš/ha'ŋĳĳummuž keästtjõttum raajõstuärjõslää'jj 1476/2007 le'be ha'ŋĳĳeemlää'jj 1397/2016 meäldlânji? Ha'ŋĳĳummuš älgg keästtjâ'tted, jõs raajjâinvestâttmõõžž teä'ggâä'nemarvvlõs äärvlää'sspiidtaa lij uu'ccmõsân 150 000 eu'rred le'be taarbâš-, mašina- da apa-rattha'ŋĳĳummuž ärvv äärvlää'sspiidtaa lij uu'ccmõsân 60 000 eu'rred da seämmast miõttum investâ'stem-tuärjõõzz tuärjeemtäa'ss määnn pâ'jjel 50 prosee'nt. ☐ Tuärjõs lij 50 % le'be uu'ccben investâttmõõžž oudtu'mmjum teä'ggâä'nemarvvlõõzzin, tâ'l i'llak tarbb keästtjâ'tted Tuärjõs lij pâ'jjel 50 % oudtu'mmjum ää'rvest ☐ Keästtjâttmõš äävmõõntõõllmõõžžâst (hankintailmoitus.fi) ☐ Keästtjâttmõš vuõiggha'ŋĳĳummušin, mie'lddõs vuâddõõttmõõžžin		

5. VUÄLLAĶEE'RJTÕS DA AASKTÕS

Ääsktam, što tuärjõsmeärrõõzz määin liä jää'kkum da što tä'st ooccmõõžžâst čuä'jtum teäd liä šõddâm tuärjõum ha'ŋĳĳõõzz raajjõõžžâst. Čuä'jtum kuul liä õhtpõõšši paalgâskâä'dd rekknâ'sttmõõžž/ puä33ekonomia kee'rij ool piiijmõõžživui'm. ☐ Čuä'jtum kuulid i'llak vuõõžžum jee'res õlmmlaž tuärjõõzz (EU, valdia, kâ'dd ljn.) ☐ Čuä'jtum kuulid lij vuõõžžum jee'res õlmmlaž tuärjõõzz (pää'd čio'lggõs mie'lddõssân)	
Ooccmõõžž seu'rrai _____ mie'rr mie'lddõõzzid (kiõčč mie'lddõõzz)	
Päi'kk da äi'gg	Oo33i/oo33ji vuällaķee'rjtõs

TIUDEEMVUÄ'PSTÕÕZZ

1.1 - 1.9 Registõil vuâddteädi lâä'ssen päikka 1.9 ha'ŋĳĳõõzz nâamar, kâä'tt käunnai tuärjõsmeärrõõžžâst.

2.1 Miärk, kâällad veä'kkvuõtt vuässõs lij kõõččmõõžžâst, da še mäaimõõzz vuära lâä'ssen loppmähss- päi'kk.

2.2 l'immet veä'kkvuõttooccmõõžž vuâddan âarra **äärvlää'sspiidte'm** kuul **LE'BE jâltempõrttraajjâm-tuärjõõžžâst vaalmâšvuõttcie'kkes.**

2.3 Vuäõžžeei veä'kkvuõd mie'rr (€) lij tuärjõsmeärrõõzz veä'kkvuõttprosee'nt meäldlaž vuässõs pääi'k 2.1 kuulin LE'BE jâltempõrttraajjâm-tuärjõõžžâst vaalmâšvuõttceäkkaz va'steei vuässõs veä'kkvuõdâst.

Mäaimõõzz teä'ggmeä'r älgg lee'd uuccmõsân 20 % teä'ggmeä'r obbmeä'rest. Jâltempõrttraajjâm-tuärjõõžž veä'kkvuõd määu'set vaalmâšvuõttceäkkaz va'steei mie'rr. Laskkouddmeärk: Primmu kuul 100 000 €, miõttum veä'kkvuõtt: 30 000 €, veä'kkvuõttprose'nt 30. Mäaimõõzz mähssuoccmõõžž ärvvlää'sspiidtem uuccmõskuull älgg lee'd 20 000 €, ko'st ooccamvuâlaž teä'ggmie'rr lij 6000 €. Veä'kkteä'ggprosee'nt vuäitt ta'rkted tuärjõstu'mmstõõggâst.

3.1 Miärk, kâällad lääin kâggâmvuässõs lij kõõččmõõžžâst, da še mäaimõõzz vuära lâä'ssen mäaimõs vuässõs-päi'kk.

3.2 l'immet veä'kkvuõttooccmõõžž vuâddan âarra **äärvlää'sspiidte'm** kuul **LE'BE jâltempõrttraajjâm-tuärjõõžžâst vaalmâšvuõttcie'kkes.**

3.3 Määimōōzz kaggâmteä'gğmeä'r älgg lee'd uu'ccmōsân 20 % lään obbmeä'rest.. Jälstempörttraajâm-tuärjōōzz lään vuä'žž kaggâd vaalmâšvuōttceäkkaz va'stteei meä'r.

Laskkouddmeärkk: Primum kuul 100 000 €, lään jäänmōsmie'rr 70 000 €, läinnprose'ntt 70. Vuōssmōōzz da määimōōzz läinnvuässōōzz kaggâmlää'ppooccmōōžž äärvlää'sspiidte'm uu'ccmōskuull älgg lee'd 20 000 €, ko'st vuä'žžeei kaggâmvuässōs lij 14 000 €. Läinnprosee'nt vuäitt ta'rkkeed tuärjōsmeärōōzzâst.

4.1 -4.2. l'Immet jie'llemviōkk-kōōskō'sse muttsin, koin vuäitt lee'd vaikkōs tuärjōōzz mähssmō'sše, ouddm. investâsttmōōžž raajmō'sše õhtteei muttâz. Õhttâd mie'ldd vuei'tlvaž muuttâskaartid.

4.4 Ķeästjâttem-mōōntōōllmōš kuäskk investâsttmōōžžid, koin tuärjōs lij pâ'jjel 50 % investâsttmōōžž ouddtu'mmjem teä'gğâ'nnemarvvlōōzzâst le'be ha'ñkōōzz ää'rvest.

5. Jōs oo'z'jen lij õutstōs, õhttōs le'be preeddan, älgg ju'na pukin le'be äskkoummust vuälläkee'rjted ooccmōš. Õutstōōzz le'be õhttōōzz vue'zzeld vuälläkee'rjteejen vuäitt lee'd še nōōm'kee'rjtemvuōiggâdvuōđ vuä'msteei ooumaž. Investâ'stemveä'kkvuōđ jâ miōtt kuulid, koid oocci lij vuä'žžam jee'res õlmlaž tuärjōōzz.

VEÄ'KKVUŌD MÄHSSMŌŠ DA LÄÄIN KAGGMŌŠ

Veä'kkvuōđ vuōssmōs vuässōōzz mähssmōōžž da lään vuōssmōs vuässōōzz kaggâmlää'v älgg vuä'žžeed kuei't ee'jj mää'ttest tuärjōōzz miōttmōōžžâst. Vuōssmōs mähsooccmōš älgg kue'dded tuärjōsmeärōōzzâst peäggutum raajâmääi'j. Investâ'stemveä'kkvuōđ määimōōzz vuässōōzz mähssmōōžž älgg vuä'žžeed määimōōzzâst kuei't määnpää'j kee'jjest raajâmääi'j puuttmōōžžâst.

Jie'llemviōkk-kōōskōs vuäitt miōttâd ooccmōōžžâst lââ'ssäi'j investâsttmōōžž raajmō'sše. Kuu'kkummuž õudldōssân lij, što tuärjeei tuäim raajmōš lij alttuum mie'rääi'jest da što mie'rääi'j kuu'kkummša lij primmum mäinn. Mie'rääi'j vuei'tet kuu'k'keed kuei't vuära jäänmōsân õout ee'jj vuārast. Raajâmääi'j kuu'kkummuž vuäitt vuä'žžeed pō'mmjîn 501. Jōs raajâmäi'gğ lij kuu'kkuum, 1. mähsooccmōš älgg kue'dded lââ'ssäi'gğmeärōōzzâst peäggutum poddân.

Investâ'stemveä'kkvuōtt määu'set jäänmōsân 5 vuässōōzzâst. Vuōssmōōzz da määimōōzz vuässōōzz älgg lee'd uu'ccmōsân 20 prosee'nt miōttum tuärjōōzz meä'rest. Investâ'stemveä'kkvuōđ vuäitt vuä'žžeed õoutin vuārain, jōs loopplaž ha'ñk'kummuš lij tuejjuum, ouddm. moottorkeäkk le'be moottorpi'e'kki lij ha'ñk'kuum.

Valdialään le'be tōn vuässōōzz kaggâm diōtt tuärjōōzz vuä'žžjest älgg ha'ñk'keed jie'llemviōkk-kōōskōzzâst kaggâmlää'pp. Lää'pp älgg čuä'jted lään miōttâm lääinu'vddja õu'ddel kaggmōōžž.

Investâsttmō'sše miōttum lään vuäitt kaggâd jäänmōsân kuōitâst vuässōōzzâst. Määimōōzz teä'gğmeä'r älgg lee'd uu'ccmōsân 20 prosee'nt miōttum tuärjōōzz meä'rest. Jōs läinn lij miōttum raajâminvestâ'stem diōtt (ouddm. puu'ttōsraajōs, tuejmadddaassâmpōrtt), lään vuä'žž kaggâd jäänmōsân viidâst vuässōōzzâst. Määimōs vuässōs määu'set gu raajōs lij vaalmštōōvvâm. Lään määimōōzz vuässōōzz kaggâmlää'pp älgg vuä'žžeed määimōōzzâst kuei't määnpää'j kee'jjest raajâmääi'j puuttmōōžžâst da määimōs vuässōs älgg kaggâd baan'kâst määimōōzzâst viid määnpää'j mää'ttest raajâmääi'j puuttmōōžžâst. Kue'd lään kaggâmlää'ppooccmōš ääi'jbeä'lnn jie'llemviōkk-kōōskō'sse ri'jtteei kiōtt'tōōllâmääi'j ainsmâttem diōtt.

Jälstempörttraajâm-tuärjōōzz veä'kkvuōđ määu'set da lään vuä'žž kaggâd vaalmâšvuōttceäkkas mie'ldd jäänmōsân viidâst vuässōōzzâst. Vuōssmōōzz da määimōōzz vuässōōzz älgg lee'd uu'ccmōsân 20 prosee'nt miōttum tuärjōōzz meä'rest. Gu raajmōš lij vaalmštōōvvâm, älgg veä'kkvuōđ määimōs vuässōōzz mähssmōōžž da lään määimōs vuässōōzz kaggâmlää'pp vuä'žžeed määimōōzzâst kuei't määnpää'j kee'jjest tuäim raajmōšše pijjum mie'rääi'j puuttmōōžžâst. Läinn älgg kaggâd baan'kâst määimōōzzâst viid määnpää'j kee'jjest raajâmääi'j puuttmōōžžâst. Raajmōš älgg lee'd vaalmâš da rajjum tuärjōsmeärōōzz meäldlânji õu'ddel määimōōzz veä'kkvuōttvuässōōzz mähssmōōžž.

Veä'kkvuōd da lään määu'set pâi tuärjeemää'nteei kuulin

Tuärjōōzz mähssmōōžž da lään kaggmōōžž õudldōssân lij, što mähsooccmōōžž vuäddan äärrai tuäim lij rajjum da tō'st šōddi kuull lij loopplaž. Kuull lij loopplaž, jōs tuärjōōzz vuä'žžai i'llak vuä'žžam ij-ka vuei't vuä'žžad tō'st le'be tōn vuäddald vue'lōōzz, pue'rōōzz le'be maacctōōzz.

Kuul ä'lǵge lee'd õhtuum tuärjeem investâsttmõ'sše da ä'lǵge lee'd tuärjõõzz vuäžžai mä'hssem. Investâsttemtuärjõõzz jâ määus õu'ddel gu kuull lij registõllum tuärjõõzz vuäžžai rekknâ'stmõ'sše le'be kee'rij ool piijemvuâla piidvuâlaž vue'zzin kee'rij ool piijmõõžžid.

Pâi looplaž kuul priimât: tuärjõõzz jâ määus äärvlââ'sspiidast, jõs äärvlââ'sspiid vuäžžat maacctõssân määusat. Vaajtõsmašina ärvv uu'ceet primummu kuulin.

Tuärjõsââ'nnte'm kuul liâ ouddm. õu'ddel tuärjõsmeärrõõzz šõddâm kuul, investâsttmõõžž teäggummša õhtteei kuul, äärvlââ'sspiid da ve'rǵǵneklââ'v. Täärkab listtõs tuärjõsââ'nnte'm kuulin lij tuärjõsmeärrõõzzâst.

MIE'LDDÕÕZZ

Õhttâd ooccmõ'sše tuärjõsmeärrõõzzâst oudldum ä'sškie'rijid. Jõs ä'sškie'rij lij tooimtum jie'llemviõkk-kõõskõ'sse tuärjõsooccmõõžž le'be ääi'jab mähsooccmõõžž mie'lddõssân, tõi ij taarbâš teänab tooimted o'ddest.

1. Jälstempõrttraajmõš (jälstempõrtt, täällraajõs, kue'llkeämp)

Jälstempõrttraajmõ'sše miõttum veä'kkvuõd mähssmõõžž da lään kaggâmlââ'v oudldõssân lij, što tuärjõõzz vuäžžai čuä'jat jie'llemviõkk-kõõskõzz primum tuõdštõõzz investâ'stmõõžž vaalmâšvuõttceäkksest. Veä'kkvuõtt määu'set da lään vuäžž kaggâd vaalmâšvuõttceäkkaz meäldli'žžen prosentuaal'lâž vuässõssân veä'kkvuõd da lään obbmeä'rest.

Veä'kkvuõd mähssmõõžž da läänkaggâmlââ'v diõtt taarbšeei čio'lǵgõõzz tuej vaalmâšvuõttceäkksest tue'jjad kââ'dd raajjâmta'rǵkeei, jie'llemviõkk-kõõskõs, ha'ŋkõõzz plaaneei le'be jee'res ämmat-tuäjilaž, koon jie'llemviõkk-kõõskõs lij priimmâm kõõčcmõõžžâst äärrai ha'ŋkõõzz vaalmâšvuõttčio'lǵgõõžž tuejjeen.

Jälstempõrttraajmõõžž kuõskki mââimõs mähsooccmõ'sše älgg õhtteed kopia raajjâmlââ'ppmeärrõõzzâst oudldem loppkiõččâlm pä'rddkee'rjest.

2. Jee'res raajmõš (puu't'tõsraajõs, tuejmmaddaassâmpõrtt, paalgâskââ'ddinvestâsttmõõžž)

Tuärjõõzz mähssmõõžž oudldõssân lij tuõdštõsmeäldlaž noorõslogstõk (põ'mmai nr 2331) teäuddjum kuulin. Noorõslogstõk älgg lee'd ve'rdeemnalla rekknâ'stmõõžž/puäžžekonomia kee'rij ool piijmõõžžid. Noorõslogstõõggâst ä'lǵge kuâsttjed uu'ccmõsân puõ'tti teäđ: laask mä'hssempei'vv, tuõdštõsnâamar, vuâstta-valddum tä'vver/kääzzkõs di äärvlââ'sspiidte'm obbhâ'dd. Pukin tuärjõsvuäžžjin älgg vuâllaķee'rjted mäaustempõ'mmai.

Čio'lǵgõš jiiijâs tuej âännmõõžžâst (jiâ suävâld jälstempõrttraajjâmtuärjõ'sse)

Jiiijad tuejjan priimât **pâi** tuärjõõzz vuäžžai tuejjeem tuej. Tue'jjed čio'lǵgõs jiiijad juõ'kk peivvsain tuejjuum tuejčiiâssin põ'mmjn nr 506 le'be va'steei ä'sškie'rjin.

Čio'lǵgõš jiiijâs muõrrtä'vver da maddaunnsi âännmõõžžâst (jiâ suävâld jälstempõrttraajjâmtuärjõ'sse)

Tue'jjed čio'lǵgõs jiiijad muõrrtä'vver le'be maddaunnâz âännmõõžžâst põ'mmjn nr 2322L le'be va'steei ä'sškie'rjin. Čio'lǵgõõžž fe'rttai äâ'nned se'st ä'sštoobdi a'rvvõs õnnum muõrrtä'vver da maddaunnâz meä'rest, šlaajjâst da hââ'ddest.

Mââimõs mähsooccmõ'sše älgg õhtteed kopia raajjâmlââ'ppmeärrõõzzâst oudldem loppkiõččâlm pä'rddkee'rjest.

3. Pâädtä'vver ha'ŋkõmmuš

Motorķeâlk, motorpie'jji da jee'res pâädtä'vver: tooimât mäaustemooccmõõžž mie'lddõssân kuõrtõõzz laaskin da mähsskuutin di vä'lddõk puäžžekonomia kee'rij ool piijmõõžžin, ko'st puätt õlmsa, što kuull lij registõllum kee'rij ool piijmõõžžid.

Puõccui ha'ŋkõmmuš: tooimât mäaustemooccmõõžž mie'lddõssân kuõrtõs looplaž kaupķee'rjest da mähsskuitt da vä'lddõk puäžžekonomia kee'rij ool piijmõõžžin, ko'st puätt õlmsa, što kuull lij registõllum kee'rij ool piijmõõžžid.

Paalgâskââ'ddinvestâsttmõõžžin mie'lddõssân tooimtet tuõdštõsmeäldlaž noorõslogstõk (põ'mmai nr 2331) teäuddjum kuulin. Noorõslogstõk älgg lee'd ve'rdeemnalla rekknâ'stmõõžž tuõdštõõžžid. Noorõslogstõõggâst

â'lgge kuâsttjed uu'ccmôsân puõ'tti teâđ: laask mäh'ssempei'vv, tuõđtõsnâamar, vuâsttavalddum tä'vver/kääzzkõs di äärvlââ'sspiidte'm obbhâ'dd.

Vue'ssmähss

Mähssuoccmõõžž mie'lddõssân âlgg tooimted

- teäggtemsuâppmõš
- teäggtemõhtõõžž ke'rjlaž i'lmmtõs vue'ssmähss-suâppmõõžžin ha'ŋkkuum jällmõõžž kuõskki mää-usain ha'ŋkkummuž tuâimteeja. l'lmmtõõžžâst âlgg pue'tted õlmmsa juõ'kk mähssvuässõõžž eu'rrmie'rr da mäh'ssempei'vv.
- mähssuõđtõs vuei'tlvaž teä'gğmähssvuässõõžžâst
- čio'lğgõs, što jällmõš lij tooimtum tuärjõõžž vuäžžja
- vä'lddõk puäžžekonomia kee'rij ool piijpmõõžžin, ko'st puätt õlmmsa, što obb ha'ŋkkummuš lij registõl-lum kee'rij ool piijpmõõžžid

Vue'ssmähss-suâppmõ'sše õhtteei vaaldšem-, ââsktõs-, teevvmõš-, huõll- le'be jee'res va'stteei kuul jeä'la tuärjjeemââ'nteei.

Õnnum mašina da aparatt

Määustemooccmõõžž mie'lddõssân âlgg tooimted dokume'ntt, ko'st puätt õlmmsa,

- čio'lğgõs määinain, mõ'nt mašina le'be aparatt i'llak leämmaž mie'rrmeâldlaž ha'ŋkķeed odđân le'be ko'rvveei kääzzkõõžž i'llak leämmaž määžnai kuulin päi'kk-kää'ddest vuäžžamnalla
- čio'lğgõs, što mašina le'be aparatt suâpp teklaž jii'jesnallšemvuõđ mie'ldd plaaneem âânmmõ'sše le'be koon vuei'tet mu'tted jurddum ââ'nnemjurddja suâvli'žžen
- čio'lğgõs, što mašina le'be aparatt lij ha'ŋkķeemhâ'dd mie'ldd vuõggâs gu va'stteei oodâs
- čio'lğgõs, što mašina le'be aparatt ââ'nnemââ'kk le'čči võl uu'ccmõsân kolmm ee'jj
- čio'lğgõs, mäh'htt ha'ŋkkummuš lij pue'râam investâsttmõõžž obbekonoomlažvuõđ, gu vää'ldet lokku ha'ŋkkummuž hâ'dd di mašina le'be aparatt ââ'nnemââ'kk da ââ'nnemäigsaž kuul.

Jie'llemviõkk-kõõskõs vuäitt taarbšeen raukkâd lââ'ss-se'lvtoõžžid.
